

ÅRSMELDING 2019

TELEMARK BOTANISKE FORENING

Telemark Botaniske Forening (grunnorganisasjon i Norsk Botanisk Forening) hadde ved årsskiftet ca. 235 medlemmer, hvorav 35 er studenter.

Styrets virksomhet.

Styret har i 2019 hatt følgende sammensetning: Christian Kortner (fra turkomiteen), Åse Halvorsen (kasserer), Jorunn Simones, David Mundal, Bjørn Erik Halvorsen, Dagny Mandt (1ste vara) og Anne Vinorum (2dre vara).

Styret har heller ikke i år hatt fast leder og sekretær, og arbeidsoppgavene er blitt fordelt medlemmene imellom. Det er avholdt fire styremøter, og to av disse ble holdt forut for medlemsmøter på Gvarv, ett på Notodden og ett i Skien.

Møter.

Styret har stått for planleggingen og gjennomføringen av medlemsmøtene. Årsmøtet ble avholdt på Hotell Fritidsparken, julemøtet som vanlig i Sundjordet Idrettsforenings lokale. To møter på Gvarv og resten av møtene har vi hatt på Mule Varde.

Vi åpnet året 9. januar på Midt-Telemark Landbrukskontor med «Registrerte endringer i flora og vegetasjon i alpine områder» ved Arvid Odland (42). 30. januar hadde vi «Blomstrende sommerminner» og syltetøykveld (18). Etter årsmøtet 22. februar fortalte Christian Kortner om sin tur til de østerrikske alper (21). 18. mars hadde vi besøk av Asbjørn Erdal fra NBF med temaet «Blomsterglede» og relevant informasjon fra hovedforeningen (16). 3. april arrangerte vi «Jeg velger meg» (15), og temaene denne gang var Roger Halvorsen med en tur til Jemtland og Bjørn Erik Halvorsen med nordiske flangrer.

Høstsesongen ble innledet 29. oktober på Midt-Telemark Landbrukskontor med «Jakten på norsk urskog» ved Mikkel Soya Bølstad (30). 13. november fortalte Mariken og Allen Kjøhl-Røsand om «Livet ved Børsesjø, flora og fauna» (20). 20. november fortalte Roger Halvorsen om «Nytt fylke, hva har Vestfold» (15). På julemøtet 6. desember hadde vi vårt tradisjonelle mimremøte fra ukesturen, som i 2019 gikk til Sunnhordland og Stord (31).

Turer.

I sommerhalvåret ble det avviklet 11 turer, pluss ukesturen til Sunnhordland. I tillegg må nevnes Villblomstenes dag 16. juni. Turkomiteen har i 2019 bestått av Christian Kortner, David Mundal og Bjørn Erik Halvorsen.

Vi startet med vårtur til Dammane på Sundby i Bamble 1. mai (11). 19. mai gikk turen til Teigen ved Fjellvannet i Skien (8). På grunn av lav påmelding til helgetur til Seljord folkehøyskole ble den erstattet av en dagstur 26. mai til Blika i Seljord for å se på søstermarihand (8). 28. mai var det kveldstur til Rustankollen i Skien (11). 12. juni var det fellestur med Larvik Botaniske Forening til Kjerringvik i Larvik (6). 22. juni var det tur til Diplene i ytre Siljan (10). 28. juli var det tur til Vindsjådalen i Hjartdal (5). 3. august gikk turen til Lofthaugtjenna i Kragerø (7). 7. august var det ballast-tur i Brevik (4). 11. august besøkte foreningen Hjuksevelta i Sauherad (nå Notodden) (5). Soppturen 8. september gikk til Svartangen i Skien (5).

Noen av turene i Grenland ble meldt inn til Grenland friluftsråds brosjyre Naturlos.

Villblomstenes dag.

På Villblomstenes dag ble det i 2019 arrangert 6 turer i Telemark, de fleste i samarbeid med lokale turlag. Med samlet 108 deltakere gikk turene i Notodden (Heddal bygdetun, 25), Skien (Børsesjø, 20), Siljan (Øverbøsetra, 31), Porsgrunn (Krøss-tangen, 15), Bamble (Trosby, 4) og Bamble (Steinvika/Langesundstangen, 13).

Sommerekskursjonen.

TBFs sommerekskursjon i 2019 gikk til Sunnhordland med overnatting i Leirvik på Stord. 17 medlemmer deltok. Med god hjelp fra lokale kjentfolk ble det innholdsrike dager med utflukter på Stord, til Espevær, Tysnesøy, Moster og Huglo.

Økonomi.

Foreningens økonomi er god. Regnskapet viser overskudd. Det skyldes delvis restkontingent og tilskudd til Villblomstenes dag fra 2018 først ble bokført i 2019. TBF har fått prosjektstøtte fra NBF på kr 7.000,- til floravokteri. Til oppfølging av den prioriterte arten Rød skogfrue har vi fått kr 40.000,-. SABIMA har gitt kr 5.500,- til florakartlegging. De ekstra midlene gjør at vi kan opprettholde foreningens høye aktivitet uten å øke den lokale medlemskontingenten. NBF ønsker at kontingentene for alle lokalforeningene skal samordnes. Saken vil bli tatt opp på landsmøte til sommeren. Ved årsskifte var det ca. 40 medlemmer som ikke hadde betalt kontingenten for 2019.

Åse Halvorsen.

Floravokter-relatert.

Også i 2019 har mange lokaliteter blitt sjekket opp. Noen av disse beskrives i egne avsnitt nedenfor. Det er viktig at de som registrerer slike besøk, legger resultatet inn på Artsobservasjoner.no med kommentar fra tellingen i tekst-felt og/eller benytter prosjektet «Floravokteri NBF». Mange av lokalitetene, for eksempel knyttet til rød skogfrue, flueblomster og strandtorn, er nå lagt over på den nye floravokter-modulen i Artsobs. Vi kommer etter hvert til å overføre flere lokaliteter til denne modulen samtidig som flere personer godkjennes inn i denne løsningen.

Telemark har en rekke kjente lokaliteter av rødlistede karplanter fra tidligere år, men alt for få personer til å følge dem opp. Gi tilbakemelding til Bjørn Erik Halvorsen hvis du ønsker å bli floravokter på noe nær ditt hjemsted, eller eventuelt din hytte eller faste ferielokalitet.

Rød skogfrue i Grenland.

4 blomstrende planter ble funnet på lokaliteten på Bjønnnes (Trond Risdal). Funn av sterile planter ble gjort på Synken i Bamble (Åse Halvorsen og Magne Langerød). Ingen funn av planter på Langesundstangen i Bamble i år heller (Bjørn Erik Halvorsen).

Rød skogfrue i Kragerø.

Jan-Åge Pedersen passer på rød skogfrue lokalitetene i Kragerø. Under Bjørneknuten 3 planter, Storkollen 4 planter og Kammerfossåsen 1 plante.

Strandtorn i Kragerø.

Åse Halvorsen, Magne Langerød og Bjørn Erik Halvorsen besøkte Jomfruland i august. De gamle plantene på Sandbakken holdt omtrent stand som i 2018. Nyplantingene på tangen mot Kråka har hatt store problemer etter tørkesommeren i 2018, og enkeltplanter ble kun funnet i 3 av de 13 rutene. Jomfruland nasjonalpark har sådd ut planter i oktober 2018, og disse inngår nå også i den årlige oppfølgingen. 76 spirer ble talt i 2019 i disse «kassene». Strandtornen på Stråholmen holder også stand rapporteres fra Vidar Heibo.

Bakkekløveren på Eidanger stasjon.

Det ble registrert 43 skudd av Bakkekløver på Eidanger stasjon. De ble registret med nøyaktig GPS-posisjon denne gang, i og med at det er en viss usikkerhet knyttet til nedleggingen av gammelt spor på Vestfoldbanen (skal bli nasjonal sykkelvei). Men, Breviksbanen er fortsatt i full drift. 7 personer stilte opp på ryddedugnad 28. mars. Det er også fortsatt en plante på utsiden av gjerdet, men den slås av kantklipper før den får utviklet frø.

Flueblomster på Hovet.

Flueblomstene på Hovet hadde et godt år i 2019, med ca. 100 planter i kraftgata. Disse er nå registrert med nøyaktig GPS-posisjon.

Tangenfeltet.

Tradisjonen tro blei det utført en dugnad på orkidéfeltet på Tangen etter vanlig orden, i år var datoen 26. mars og det var 7 personer som deltok. Som vanlig, ryddet nye skudd (som skyter opp farlig raskt), Magne hadde med motorsag, så det blei felt noen grøvre trær på sydsida av området, samt tynnet litt. Orkideene trenger lys!! Søppel ryddet særlig i veikanten der trailerne parkerer, noen kaster hva som helst! Så bra ut da vi reiste, vi er litt stolte av dette området, måtte det vare! Som før skrevet, besøk lokaliteten når brudesporene er på topp!!

Harald Stendalen.

NB: Hvis bygging av CO₂-fangst anlegg blir realisert, er dette et område som potensielt kan bli benyttet under anleggsperioden? Gammel reguleringsplan (nå regulert til industriområde) for eiendom 76/44 fra 1991 er i ferd med å bli trukket tilbake. Eiendom 76/44 inneholder orkidéfeltet.

Nattfiolfelt Siljan Moholt.

Området blei besøkt to ganger av undertegnede, en gang i sammen med venner i TBF. Ellers har Tore Fagertun, bosatt på Kiste, god kontroll over området. Ettervirkningene etter den usedvanlige tørre sommeren i 2018, er lett å se fremdeles, skrentene i lia blei totalt avsvidde. Bedret seg noe sist år, men det vil nok ta litt tid før lokaliteten når gammel storhet! Var ikke nødvendig å rydde der denne sommeren. I 2020 vil vi prøve å finne flere voksesteder av nattfioler rundt i området fra Moholt ut mot Farris! Harald Stendalen.

Gul hornvalmue på Jomfruland.

Finn Roar Bruun kunne telle hele 70 planter i strandsonen på Jomfruland. Dette er en svært gledelig utvikling.

Florakartlegging

Årets kartleggingsturer har primært vært i Grenland. Vi forsøker å finne frem til områder som er lite kartlagt. Vi var ute på i alt 8 turer, og i tillegg kartlegginger i forbindelse med TBF-turer. Alle observasjonene er lagt inn på artsobservasjoner.no. Det er en gruppe pensjonister som driver dette kartleggingsarbeidet. Det gjøres også mye viktig kartlegging av enkeltpersoner. Jeg vil denne gang nevne Øystein Nilsen og David Mundal, som har bidratt til mange viktige funn de siste årene.

Hytte på Styrmannsholmen ved Portør.

Bakgrunn: Arkitektfirmaet Lunøe og Løffler ønsket å fornye og utvide en eksisterende hytte på Styrmannsholmen ved Portør. Dette ligger innenfor Jomfruland nasjonalpark, og de krevde en botanisk kartlegging av tomta. Svein Olav Drangeid, Åse Halvorsen, Magne Langerød og Bjørn Erik Halvorsen gjorde en botanisk kartlegging på tomta 18. mai.

Bedene på Mule Varde.

Ballastbedet hadde i år samme antall plantearter som i forrige sesong: 33. I Her- Hos- Oss- bedet har to arter blitt borte, slik at det nå inneholder 17. Navneskiltene i bedene har de siste årene fått stå i fred, mens det tidligere forsvant en del av dem. Men nå har det atter blitt noen borte, slik at det må produseres nye.

I Her- Hos- Oss- bedet har buskvikkene blitt litt beskåret fordi de la seg for mye utover en del andre arter. Ansvarlig for bedet, Bodil Åsheim, hadde ikke anledning til å stelle bedet på ettersommeren, men gjør regning med å fortsette for fullt til våren. Charlotte Bakke har, som tidligere, vært ansvarlig for vedlikehold av ballastbedet.

Charlotte Bakke.

Høringssaker/Vernesaker.

Lårdal kraftverks utbygging i Lårdalsåi.

Mai: TBF deltar på felles klage fra FNF Telemark på vedtak om utbygging.

21. juni: Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) avviser klagen, fordi klagefristen var utløpt.

Nasjonal ramme for vindkraft.

August/september: TBF slutter seg via FNF til felles uttalelse om vindmøller i grenseområdene Telemark – Vestfold – Buskerud. En rekke foreninger i de 3 fylkene sto bak denne uttalelsen.

Høringssaker i regi av FNF Telemark (som ikke er omtalt som egne punkter ovenfor), og som TBF har støttet:

Februar: Høringsinnspill til kommuneplan kultur, idrett og friluftsliv i Skien.

Aktiviteter i Midtre Telemark.

Møter på Landbrukets hus i Midt-Telemark.

TBF har arrangert to publikumsmøter på Landbrukets hus i Sauherad i 2019:

- 9. januar: Arvid Odland redegjorde for klimaendringenes virkning på fjellplanter.
- 29 oktober: Mikkel Soya Bølstad viste bilder og fortalte om jakten på norsk urskog.

Insektkveld med Anne Sverdrup-Thygeson i Seljord.

TBF deltok med stand på Granvin kulturhus i Seljord i samarbeid med Seljord kommune, Hagelaget i Seljord, Biblioteket i Seljord og Kulturlandskapssenteret i Hjartdal, 13. februar, der vi fokuserte på TBF sitt møte- og turprogram og viste fram insekter (pinnedyr) som trekkplaster til standen og fortalte om insektenes betydning for planteriket. Arrangementet samlet 130 deltagere pluss tilhørere på strømmetjeneste via internett.

Familiedag på Evju Bygdetun i Sauherad.

TBF har i Telemark deltatt i tidligere pilotprosjekt med NBF for å få med innvandrere til et flerkulturelt møte med norsk natur gjennom presentasjon av norske planter på vandringer i natur og via naturstier med plantequiz. I år deltok TBF på en familiedag, 6 juni, der vi bidro med natursti, quiz og lek med barn og voksne for å skape tettere bånd sosialt samtidig som vi får dele litt kunnskap om norsk natur og planter. Dette er 2. året vi er i et samarbeid med Stiftelsen Evju Bygdetun, Redd Barna Telemark, Hagelaget i Bø og Sauherad, og Flyktningsjenestene i Bø kommune og Hjartdal kommune. Arrangementet samlet over 100 deltagere i år.

David Mundal

Aktiviteter i øvre Telemark.

Studentene i Ung Botaniker på USN i Bø er blitt selvstendige og arrangerer sine egne møter og turer i foreningen sin på campus i Bø. Det har vært over 50 aktive studenter med i løpet av året og mange av disse er nå medlemmer i Telemark Botaniske Forening via Ung Botaniker. Aktiviteten i øvre deler i Telemark har ikke vært like stor i år som året før da David har fått en del andre engasjement å prioritere også, men det kan nevnes deltagelse på Søstemarihand tur på Blika i mai, Villblomedagen i Heddal i juni og Fjelltur til Vindsjødalen i Bondal i juli i tillegg til Familiedagen på Evju Bygdetun.

David Mundal.

Andre verv og aktiviteter.

Roger Halvorsen sitter i styret i Norsk Botanisk Forening (NBF).

Norman Hagen er TBFs representant i rådgivende utvalg for Jomfruland nasjonalpark. Trond Risdal og Bjørn Erik Halvorsen har samlet herbariebelegg til Botanisk Museum. Bjørn Erik Halvorsen deltok på FNF Telemarks (Forum for natur og friluftsliv) årsmøte 7. mars på Hotell Fritidsparken.

Bjørn Erik Halvorsen deltok 23. mars på møte om ny floravokter-portal i Artsobs. på Tøyen.

Flere av medlemmene i TBF deltok på SABIMASs kartlegging i Borgeåsen 12. oktober.

Listéra

Det er utgitt to nummer av Listéra. Det kommer mange positive tilbakemeldinger på kvaliteten og innholdet i bladet. Fint om flere kan bidra med stoff og bilder.

Listérakomiteén har bestått av: Norman Hagen, Charlotte Bakke, Kristin Vigander og Kåre Homble.

Hjemmeside.

Norman Hagen gjør en god jobb med å betjene TBF med oppdateringene til hjemmesiden. Det er mange som gir bidrag til innholdet, og dette gleder Styret.

Adressen er: <http://www.miclis.no/tbf/>

Facebook.

David Mundal er leder for TBFs Facebook-side **Villblomen**. Der får vi mange hyggelige innslag. Åse Halvorsen og David Mundal legger inn invitasjon til turer og møter.

NBFs selvbetjeningsrutiner.

Åse Halvorsen oppdaterer nå TBFs medlemsliste på en ny løsning hos NBF. Hun kan nå også selv ta ut etiketter til postforsendelse og få hjelp til masseutsendelser til medlemmene. Hun oppdaterer også TBFs møter og turer i aktivitetskalenderen på deres hjemmeside.

Revisor.

Revisor har vært Harald Stendalen.

Valgkomité.

Valgkomitéen har bestått av Sissel Wiig Dukefoss, Kjellaug Nyhus og Torbjørn Norendal.

Takk.

Styret takker alle som har «stått på» slik at foreningen har kunnet opprettholde sitt høye aktivitetsnivå. Takk går til turkomité, Listérakomité, foredragsholdere og turledere, de som lager rapporter og programmer, likeledes til alle som deltar på møter og turer og gjør sitt til å skape et fint fellesskap. Takk til Fylkesmannen, SpareBank1Telemark, NBF og SABIMA som støttet oss økonomisk i året som var.

For styret
Bjørn Erik Halvorsen